

Zdravo, pa je že sredo. Hitro tečejo dnevi, kajne?

Čas je, da uredimo poglavje, ki ga imamo v **14. enoti** delovnega zvezka še nerešenega, zato prosiva, da SDZ odprete na **strani 66**. Poglavje bomo razdelili na dva dela: 1. rešimo danes (do naloge 10), 2. (10.–13.) pa naslednji teden.

1. Z vsemi spodnjimi namigi poskušava pomagati, da boste lažje reševali naloge 1.–5. Preberite jih natančno, še bolje, da jih berete ob reševanju nalog.

Če si natančno preberete obe povedi 1. naloge, ugotovite, da imata obe **ENAK oz. PODOBEN pomen**. Razlika med njima je v tem, **KDO je opravil dejanje**.

Bodite pozorni, da je v prvi povedi **VRŠILEC DEJANJA znan**, to je torej Janez Snoj. Izražen je z osebkom. Takim povedim pravimo, da so **TVORNE/AKTIVNE**.

V drugi povedi pa NE VEMO, kdo je prošnjo napisal. Torej **VRŠILEC DEJANJA v osebkcu NI znan**. Takim povedim pa pravimo, da so **TRPNE/PASIVNE**.

Če torej želite določiti, za kakšno vrsto povedi gre (tvorno ali trpno), se morate vedno vprašati, ali je vršilec dejanja znan, KDO je vršilec dejanja.

Zgled:

Maja piše domačo nalogo.

Kdo vrši dejanje, kdo piše nalogo? Maja. TVORNA POVED

Naloga je napisana.

Kdo je napisal nalogo? NE VEMO. TRPNA POVED.

2. Pri 6. nalogi boste spoznali, da je v trpni povedi povedek sestavljen iz dveh delov:

je izraža osebo, število, naklon in čas;

pomiloščen izraža dejanje.

Tisti del, s katerim je poimenovano dejanje, se v našem primeru konča na -n. Zapomnite si torej, da je **V TRPNIH POVEDIH DEJANJE POIMENOVANO Z DELEŽNIKOM NA -N/-T**.

In kaj je **DELEŽNIK**? Lahko rečemo, da je **glagol v pridevniški obliki**.

Kabinet je **pospravljen**. Avto je **opran**. Zapornik je **zaprt**.

Soba je **pospravljena**. Obleka je **oprana**. Trgovina je **odprta**.

Pisno je **odprto**. Okno je **pomito**.

Naj vas končnica -a za ženski ali končnica -o za srednji spol ne moti oz. zmede!

3. Zdaj pa kar pogumno k reševanju 8. in 9. naloge (prebran, počiščen ...).

Jutri je kulturni dan, v petek pa književnost. Šele v torek torej nadaljujemo in rešimo naloge tega poglavja do konca. Pa še snov dobro utrdimo.

Lepo vas pozdravljava.

Učiteljici Monika in Polonca